Universitetet i Agder

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
Norge

E-post: postmottak@asd.dep.no

Vår dato: 29.06.2021
Deres ref:
Vår ref: 21/04423-2

Saksbehandler:
Ingunn Nordlie Ugland
ingunn.ugland@uia.no

Besøksadresse:
Universitetsveien 25, Kristiansand
Direkte tlf: +47 38141180

Svar på høring - forslag til endringer i forskrift om arbeid som utføres i arbeidstakers hjem

Universitetet i Agder (UiA) viser til høringsbrev av 22.04.2021 fra Arbeids- og sosialdepartementet. Departementet ber om høringsinstansenes syn på forslag til endringer i forskrift om arbeid som utføres i arbeidstakers eget hjem, samt høringsinstansenes syn på hvorvidt slikt hjemmearbeid bør omfattes av de ordinære reglene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven, eller om det er behov for særlige bestemmelser. UiA sine kommentarer til dette fremkommer i det følgende.

Kommentarer til de foreslåtte endringer

1. Virkeområdet
   Departementet foreslår en tydeliggjøring av forskriftens virkeområde. Departementet foreslår i denne sammenheng å erstatte begrepet «tilfeldig» med begrepet «sporadisk» som blir videre beskrevet og definert. UiA er positive til en slik oppklaring og tydeliggjøring av virkeområdet.

   I henhold til forskriftens ordlyd, gjelder den for arbeid som finner sted i *«arbeidstakers eget hjem».* Departementet definerer ikke hva som anses som arbeidstakers eget hjem, og slik UiA vurderer, fremstår således forskriftens virkeområde noe uklart. Den teknologiske og samfunnsmessige utviklingen som har funnet sted gjør det nå fullt mulig å utføre arbeidet fra for eksempel fritidsbolig. Vi antar at arbeid fra fritidsbolig ikke kan innfortolkes i «arbeidstakers eget hjem» og således ikke vil være omfattet av forskriften. Dette er slik UiA vurderer en lite hensiktsmessig avgrensning av forskriftens virkeområde. I denne sammenheng bemerkes den fleksibilitet som samfunnsutviklingen nå har lagt til rette for. Forskriften bør reflektere slik fleksibilitet. Dersom «arbeidstakers eget hjem» ikke skal omfatte f.eks fritidsbolig bør dette tydeliggjøres og forklares.

2. Unntak fra kravet til skriftlig avtale der hjemmearbeid skyldes pålegg eller anbefalinger fra myndighetene.
   Under den pågående pandemien har det hersket tvil om forskriften kommer til anvendelse all den tid hjemmearbeid ved pandemien ikke har kommet i stand etter avtaleinngåelse, men som et pålegg fra arbeidsgiver. UiA støtter departementets forslag om at forskriften likevel kommer til anvendelse i særskilte unntakssituasjoner, der myndighetene har gitt påbud om, eller anbefalt

hjemmekontor. UiA støtter forslaget om at unntaksbestemmelsen forutsetter drøfting med de tillitsvalgte.

3. Arbeidsmiljøet /HMS
   Heller ikke på dette punkt er det foreslått endring av rettstilstanden, men en presisering av gjeldende rett. Slik UiA vurderer bidrar en slik presisering til økt oppmerksomhet rundt dette temaet, og UiA støtter presiseringen, og forståelsen av at det psykososiale arbeidsmiljøet også skal ivaretas fullt ut ved arbeid i arbeidstakers eget hjem.

   Ivaretakelse av bestemmelsen forutsetter, slik UiA vurderer, at arbeidsgiver sørger for å etablere rutiner som skal forebygge de problemene som typisk oppstår ved arbeid i eget hjem.

4. Arbeidstilsynets kompetanse
   Departementet foreslår at Arbeidstilsynet, i motsetning til slik situasjonen er i dag, skal ha myndighet til å føre tilsyn med bestemmelsene i forskriften. UiA finner at en slik tilsynskompetanse er hensiktsmessig, og støtter dette forslaget. I denne sammenheng bemerker UiA at det trolig vil være behov for uttalelser fra departemenet tilknytttet hvordan slikt tilsyn kan og skal gjennomføres rent praktis.

Vedrørende spørsmål om de ordinære regler om arbeidstid bør gjelde for arbeid etter forskriften

Departementet fremmer ingen forslag vedrørende spørsmål om de ordinære regler om arbeidstid bør gjelde for arbeid etter forskriften. Høringsinstansene bes imidlertid om å gi sine vurderinger av slik anvendelse av reglene.

Innledningsvis bemerkes det at UiA støtter seg til de vurderinger departementet fremmer i høringen tilknyttet dette spørsmålet.

Den teknologiske utviklingen legger til rette for et mer fleksibelt arbeidsliv, og den pågående pandemien har vist oss at stedet hvor arbeidet utføres har mindre betydning.Vi har lært oss ulike samhandlingsarenaer som legger til rette for arbeid andre steder enn på kontoret og utenfor ordinær arbeidstid. En slik fleksibilitet bør utnyttes og kan argumentere for større grad av frihet og mindre rigid regulering av når vi jobber. En slik fleksibilitet er imidlertid ikke et argument for fravær av regulering av hvor mye vi arbeider. Ønsket om et mer fleksibelt arbeidsliv må ikke gå utover arbeidstakers helse, og det vil fortsatt være behov for regulering av den totale arbeidstiden.

For mange arbeidstakere vil det være aktuelt å veksle mellom å jobbe fra eget hjem og fra arbeidsplassen. Av hensyn til forutsigbarhet, samt for å legge til rette for tilstrekkelig oppfølging av arbeidstid, tilsier dette at vilkårene for arbeidstid henholdsvis på arbeidsplassen og i eget hjem, bør harmoneres og la seg kombinere.

Avsluttende kommentar
Avslutningsvis ønsker UiA å bemerke at vi ser frem til den forespeilede utredningen om bruken av hjemmekontor i statlig sektor, som skal leveres av Oslo Met.

Med vennlig hilsen

Camilla Jarlsby
Personal og Organisasjonsdirektør

Personal- og organisasjonsavdelingen

Ingunn Nordlie Ugland
Seniorrådgiver

Personal- og organisasjonsavdelingen

Dokumentet er elektronisk signert.